

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Henryk Gradzik

SSN Przemysław Kalinowski

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **P.D.**

skazanego z art. 278 § 1 i in. k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 21 marca 2017 r.,

kasacji Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 18 stycznia 2016 r., sygn. akt IV Kzw .../15

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w K.

z dnia 8 maja 2015 r., sygn. akt XIII Ko .../15,

**I. uchyła zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w K.
oraz utrzymane nim w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w
K.,**

II. umarza postępowanie wykonawcze,

III. kosztami sądowymi w sprawie obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie XII K .../12, P.D. został skazany za czyny z art. 278 § 1 i in. k.k. na karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata. Ponadto orzeczono grzywnę i obowiązek

naprawienia szkody na rzecz kilku pokrzywdzonych. Wskazany wyrok uprawomocnił się w I instancji w dniu 7 lipca 2012 r.

Wobec ponownego popełnienia przestępstwa, za które P.D. został skazany na karę pozbawienia wolności w zawieszeniu (wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 26 lutego 2015 r. o sygn. akt XII K .../15), Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 8 maja 2015 r., sygn. akt XIII Ko .../15, na podstawie art. 75 § 2 k.k. orzekł o zarządzeniu wykonania kary orzeczonej wyrokiem tego Sądu z dnia 29 czerwca 2012 r., sygn. akt XII K .../12. Na postanowienie to zażalił się skazany, a po rozpoznaniu zażalenia Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 18 stycznia 2016 r. o sygn. akt IV Kzw .../15, utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Prokurator Generalny wniósł od powyższego postanowienia kasację na korzyść skazanego, zarzucając w niej rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 75 § 4 k.k., polegające na wydaniu orzeczenia, utrzymującego w mocy postanowienie Sądu I instancji o zarządzeniu wykonania, na podstawie art. 75 § 2 k.k., warunkowo zawieszanej kary 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wobec P.D. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 29 czerwca 2012 r. o sygn. akt XII K .../12, pomimo tego że upłynął okres 3 lat próby, na który kara ta została zawieszona oraz dalszych 6 miesięcy, co powinno skutkować uznaniem przez Sąd Okręgowy, iż kara pozbawienia wolności, na którą wymieniony został prawomocnie skazany, nie podlega wykonaniu. W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego w K. oraz utrzymanego nim w mocy postanowienia Sądu Rejonowego w K., a także umorzenie postępowania wykonawczego we wskazanym zakresie w oparciu o art. 15 § 1 k.k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło, z uwagi na treść art. 535 § 5 k.p.k., rozpoznanie jej na posiedzeniu.

Prokurator Generalny trafnie zauważa, że okres próby, na jaki zawieszone zostało wykonanie kary łącznej 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej względem skazanego, upłynął 7 lipca 2015 r., zaś okres kolejnych 6 miesięcy – w dniu 7 stycznia 2016 r. Oznacza to, że choć Sąd Rejonowy zdecydował o

zarządzeniu wykonania tej kary jeszcze przed upływem terminu określonego w art. 75 § 4 k.k., to Sąd Okręgowy rozpoznał zażalenie od tej decyzji już po upływie tego okresu, co w świetle aktualnego stanu prawnego było niedopuszczalne. Przepis art. 75 § 4 k.k., określając ostateczny termin, do którego powinno nastąpić tzw. odwołanie warunkowego zawieszenia wykonania kary, wymaga wydania decyzji procesowej w postaci zarządzenia wykonania kary. Dla oceny, czy w sprawie nastąpiło skuteczne zarządzenie wykonania kary decydujące znaczenie mają te przepisy, które określają, z jaką chwilą orzeczenie staje się wykonalne (postanowienie SN z dnia 14 września 2016 r., sygn. akt V KK 230/16, Prokuratura i Prawo – wkł., 2016, nr 11, poz. 4). I tak, zgodnie z art. 178 § 5 k.k.w. „postanowienia o zarządzeniu wykonania kary wydane na podstawie art. 75 § 2 i 3 Kodeksu karnego stają się wykonalne z chwilą uprawomocnienia”. Jak trafnie zauważył Prokurator Generalny w treści kasacji, ustawodawca zdecydował się wprowadzić rozgraniczenie wykonalności postanowień o wykonaniu warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności w zależności od podstawy prawnej wydania, tj. obligatoryjnego (art. 75 § 1, § 1a albo § 2a k.k.) albo fakultatywnego (art. 75 § 2 i 3 k.k.) zarządzenia wykonania kary. W pierwszym wypadku, zgodnie z zasadą przyjętą generalnie w Kodeksie karnym wykonawczym postanowienie o zarządzeniu wykonania kary staje się wykonalne z chwilą wydania przed upływem okresu wskazanego w art. 75 § 4 k.k., chyba, że sąd wydający postanowienie albo sąd powołany do rozpoznania zażalenia, wstrzyma jego wykonanie. W drugim wypadku, tj. w przypadku zarządzenia wykonania kary na podstawie art. 75 § 2 i 3 k.k., ustawodawca mocą art. 178 § 5 k.k.w. wprowadził wyjątek od powyższej zasady stanowiąc, że postanowienia te stają się wykonalne z chwilą ich uprawomocnienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 r., I KZP 3/13, OSNKW 2013, z. 8, poz. 63). Jako że w niniejszej sprawie podstawą zarządzenia wykonania kary stał się przepis art. 75 § 2 k.k., dla dochowania terminu z art. 75 § 4 k.k. decydujący był moment uprawomocnienia się postanowienia o zarządzeniu wykonania kary. Oznacza to, że Sąd Okręgowy w K., orzekając w dniu 18 stycznia 2016 r. (a zatem 9 dni po upływie wspomnianego 6-miesięcznego okresu), nie mógł orzec o utrzymaniu w mocy postanowienia Sądu Rejonowego o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności, lecz winien był

uchylić to postanowienie, zaś postępowanie wykonawcze w tym przedmiocie umorzyć na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. W konsekwencji, Sąd Okręgowy w K. rażąco naruszył więc art. 75 § 4 k.k., albowiem wobec upływu okresu próby i następnych 6 miesięcy wydanie zaskarżonego rozstrzygnięcia nie było już prawnie dopuszczalne.

Z powyższych względów, podzielając zarzut i wniosek końcowy kasacji, konieczne stało się uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego w K. oraz utrzymanego nim postanowienia Sądu Rejonowego w K. i umorzenie postępowania wykonawczego na podstawie art. 15 § 1 k.k.w.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

kc